

at jeg holder det for min Pligt som Rigsdagsmand i Genhold til det Mandat, jeg har modtaget af mine Vælgere og i Genhold til den Ed, jeg har aflagt her i Thinget — thi jeg antager, at det bethyder noget Virkeligt og svarer til det, Eden indeholder — at haandhæve Kongeriget Danmarks Grundlov med de dertil hørende Rettigheder. Blandt disse Rettigheder er imidlertid ogsaa den, at en Forandring af den alene kan foretages af Kongen og Rigsdagen i Forening, og jeg vil gjøre mit Yderste til, jeg vil gaae til den yderste Grændse for at haandhæve dette, idet jeg nemlig er overbevist om, at dersom vi ikke faae brudt denne Vej, dersom vi ikke vælge en anden Retning end den, vi her have betraadt, have vi lagt Spiren til en saadan politisk Demoralisation, at vi i Slægtfølger ikke reise os derfra, men deri vil jeg ikke tage Deel. Jeg har været med at staae Fadder til den Grundlov, som man nu gaaer løs paa at krænke i dens væsentligste Bestemmelser, og derimod vil jeg gjøre Modstand saalænge som muligt. Meningen hermed er ikke den, at jeg ikke begriber, at der kan gjøres Endringer i en Grundlov; det siger Grundloven selv; men Meningen er den, at disse Endringer kun skulle foretages under saadanne Omstændigheder, at Rigsdagen idetmindste kan sige at have havt en fri Stilling overfor Sagens Afgjørelse. Vi ere imidlertid her i den besynderlige Stilling, hvori man ellers aldrig er i en Domstol, at de Mænd, der isorveien have deeltaget i i at træffe visse Bestemmelser, afholde sig fra at tage Deel i den anden Dom; vi sidde her under Trykket af Mænd, der fortælle os, at de have indgaaet Forpligtelser paa et andet Sted, hvorunder vi skulle bøde os, men imod dette er det, at jeg ved mine Bestræbelser neblægger en Protest og siger, at den Mand, som har aflagt sin Ed paa Kongeriget Danmarks og Hertugdømmet Slesvigs Fællesanliggendes Forsatning, Intet har med Grundloven for Kongeriget Danmark at gjøre. Han kan ikke gaae bort fra, at hans hele Indflydelse kun gjør sig lovligt gjældende, naar han tillige gjør den gjældende paa Slesvigs Vegne, og saasnart han ikke tør træde frem og sige, at det tildeels er paa Slesvigs Vegne, der kræves disse Offre af os i Grundlovsfagen, er der ingen Ret til

at udøve denne Tvang imod os. Naar man spørger, om Grundloven af 1849 er fuldkommen, har jeg allerede sagt — og det veed man ogsaa fra den Tid, den blev behandlet —, at jeg saa fuldt som nogen Anden erkjender, at der kan være Ufuldkommenheder ved den, men jeg erkjender kun, at der er Ufuldkommenheder ved den i Retninger, hvorved Ingen har rørt, medens jeg mener, at man gennem det, hvorved man har rørt, kun gjør den endnu mere ufuldkommen. De Ufuldkommenheder; der findes ved Grundloven, ramme en anden Deel af Statslivet end Repræsentationen, nemlig den fattige Stilling, hvori man har sat Kongen som den udøvende Magts Overhoved ligeoverfor de Medstaber, som han i saa Henseende skal bruge. Det er en falsk og urigtig Definition, der blev givet, da vi forrige Gang stillede Endringsforslag fra den Side, paa hvis Vegne jeg nu taler. Da havde vi opstillet Endringsforslag, der gik ud paa at rette paa denne Side af Sagen; men Ministeriet skjød dem fra sig, og vi have ikke bragt dem frem igjen. Det skal siges om det nuværende Ministerium, at det har overtaget Styret i et Dieblit, da det havde det i sin Magt at løse alle de Vanskeligheder, der forelaae, og da det, naar man skal ind paa Grundlovsforandringer, havde det i sin Magt at værne netop om den nævnte Side af Statslivet, for at give denne en forbedret Udvikling; men det har kun grebet efter at indføre et enkeltartet Element med forøget Styrke i Grundloven. Dette har Ministeriet gjort til Hovedsagen, og man kan ikke unblade, men man er berettiget til at bemærke, at det er nær beslægtet med de Mænds borgerlige Stilling, som have bragt det for Dagen, at det er for sig selv, de søge at skaffe en forøget Valgindflydelse. Dette giver altid Mistanke om, at egenfjærlig og standsmæssig Egennytte er forbundet med de Bestræbelser, som skal synes at gjælde det offentlige Liv. Hvad er det, man, naar vi tage Sagen i dens Almindelighed, vil opnaae ved denne Forandring af Landstinget, hvilken er den eneste, vi ved vort Endringsforslag søge at bekæmpe? Man har villet opnaae, at den Lighedsret, som var givet Befolkningen i 1849 — jeg mener den politiske Lighedsret, ikke den borgerlige, — skal